

ענף הבקר בעין-כרמל בתשט"ו

התצורות התיאורטיות באספקה עמדה בתשט"ו על 337825 יחידות מזון ולמעשה האבסנו 374,830 יחידות מזון. מנת המספוא השנתית לעדר כולו נצטרפה כדלקמן:

179	דונם מרעה זרוע שסיפק	104.000 יח"מ
250	טון תחמיץ	20.830 "
180	" שחת	60.000 "
300	" סלק	25.000 "
165	" מזון מרוכז	165.000 "

התנובה הכללית בתשט"ו הגיעה ל-351564 ק"ג חלב והשומן הממוצע עמד על 3.37%.

התנובה הממוצעת לפרה היתה 4862 ק"ג ב-292 ימי חליבה. הפרות האמריקניות הולכות בראש עם תנובתן הממוצעת הגבוהה; הן הגיבר בממוצע 5165 ק"ג, הדניות — 4200 ק"ג והמעוררות — רובן בהמלטתן הראשונה — 3880 ק"ג. פרת השיא בעדרנו היא "מול", בת הגזע האמריקאי והיא הניבה בתקופתה הרביעית 7525 ק"ג חלב בן 3.15% שומן ב-331 ימי חליבה. פרה זו זכתה באלופות בעדרנו עוד בתש"ד ואף השנה שמרה על כותרה.

בסיכום ניתן לציין שהייצור בחלב גדל בתשט"ו ב-32 אלף ק"ג חלב. וכן התקדמו במקצת גם בתנובה הממוצעת לכל פרה בעדר.

עומדות לפנינו שתי בעיות חשובות שיש לפתור אותן בשנה הקרובה:

א. יש לשכלל את בית החליבה כדי למנוע את ההכרח בהרמת כדי החלב המלאים מבית החליבה למחלבה; הפרשי הגובה הם כדי 7 מדרגות.

ב. בעיה לא חדשה אמנם, אבל מן ההכרח לחתור לפתרונה — וזהו ענין השחת! אמנם ענף הפלחה והמספוא במשקנו הוא מפותח ומודרני לכל פרטיו, אבל פרותינו טרם זכו בשחת ראויה לשמה ומן ההכרח שועדת המשק תקדיש את תשומת לבה לעובדה זו ותעשה את הכל כדי שהעדר שלנו יקבל בעתיד הקרוב שחת משובחת וטעימה.

ישראל גורן

עין-כרמל

המאורע המרכזי של השנה בענף הבקר במשקנו הרי זה המעבר מחליבת ידיים לחליבה בבית-חליבה מודרני ממוכן. במארכס 1955 הושלם הבנין והתחלנו להכניס בהדרגה את הבהמות לחליבה במכונות וכעבור חצי שנה נחלבו כבר בבית החליבה החדש כל הפרות. יש לציין שהס-תגלות הפרות לחליבה במכונות עברה ללא כל תקלה, ורק פרה אחת נאלצנו לסלק מחמת אי-התאמתה לשיטת החליבה החדשה.

עם השינוי היסודי הזה בעבודה בענף הבקר הורגשה מיד הקלה רבה בעבודה. כשחלבנו בידיים דרושים היו יום-יום 7 עובדים וכיום מסתפקים ב-4. במובן ידוע השפיעה המהפכה הזו בעבודה גם על מצבם החברותי של הרפתנים; בה בשעה שלפני המיכון נאלצו כל העובדים לעסוק בעבודת הרפת גם בערבים הרי כיום די בעובד אחד בשעות ערב ואף הוא עסוק רק שבוע אחד בחודש בשעות הערב, כיוון שהנהגנו חילור פים במילוי תפקיד זה.

הושלם גם בנין רפת ג' וכך נפתרה לשביעת רצוננו גם שאלת השיכון.

אביא גם הפעם אילו מספרים על עדרנו ועל התנועה בו במשך תשט"ו.

מספר הפרות גדל מ-69 בתחילת השנה ל-75 בסוף השנה; בבני הבקר לא חל שינוי ניכר ובס"ה מנה עדרנו בסוף תשט"ו 128 גולגלות. מבחינה גזעית מורכב עדרנו בעיקר מבקר אמריקאי ונשארו עוד 10 פרות דניות בס"ה. מתחיל להתרבות מספר הבהמות המעורבות — אמריקניות × דניות — ובסוף תשט"ו היו לנו 11 פרות מעורבות ממין זה ועוד 8 עגלות.

היו לנו השנה 69 המלטות, מ-50 פרות ומ-19 מבכירות, ונולדו 34 עגלות ו-35 עגלים. נשארו במשקנו לגידול משגר תשט"ו 23 עגלות.

הוצאנו השנה 13 פרות: 3 — בגלל המלטות קשות; 2 — מסיבות מחלה; 1 — התנפחה במרעה; 1 — אי הסתגלות למכונת החליבה ו-6 סולקו מטעמי סלקציה.